

## TÁM NGỌN GIÓ ĐÒI (phần 1)

**Tám Ngọn Gió Đòi** là một nhóm từ Phật giáo thường dùng để chỉ những sự việc xảy ra hằng ngày trong cuộc sống của chúng ta như: (1) được lợi lộc, (2) bị mất mát, hao tổn, (3) bị chê bai, chỉ trích, (4) được khen, (5) được ca tụng, xưng tán, (6) bị vu khống, (7) các thứ chướng duyên đến, (8) mọi việc thuận duyên đến.

Giờ đây, chúng tôi xin mời quý vị lần lượt đọc:

(1): Giai thoại **TÁM NGỌN GIÓ ĐÒI**. Chuyện xảy ra giữa thi hào Tô Đông Pha và Thiền sư Phật Ấn.

(2): Bài văn vãn **TÁM NGỌN GIÓ ĐÒI** do chúng tôi lấy ý chính trong câu chuyện viết ra cho dễ học thuộc, để có dịp thực tập, hầu giúp cho tâm tư bớt buồn khổ, giận tức... khi phải đối diện với tám ngọn gió này.

(3): Những lời đề nghị thực tập rất bổ ích cho những ai tin rằng cố gắng làm đúng những lời trong phần này, đời sẽ bớt khổ. Không phải chỉ thực tập một sớm một chiều là có kết quả ngay mà phải kiên trì áp dụng lâu ngày và nhất là phải tin sâu luật nhân quả. Xin đọc **TÁM NGỌN GIÓ ĐÒI** phần 2)

Xin mời quý vị cùng chúng tôi thực tập mỗi khi gặp Tám Ngọn Gió này và cầu mong quý vị đạt được mong muốn.

Trân trọng,

\*\*\*\*\*

(1): Nhờ một vị Phật tử đặt câu hỏi và Tổ Tư Vãn Chùa Hoằng Pháp trả lời trên Website giai thoại thú vị Tám Ngọn Gió Đòi. Xin mời quý vị đọc:

**HỎI:** - Chúng tôi có biết một số giai thoại thú vị về Tô Đông Pha và Thiền sư Phật Ấn. Nhưng giai thoại về "Bát phong xuy bất động" thì chưa được tỏ tường, nhất là bài thơ của Tô Đông Pha. Trong cuộc sống hàng ngày, con người luôn đối diện với "Bát phong", tức tám ngọn gió đời. Có cách nào để có thể đứng vững trước tám ngọn gió ấy không?

**ĐÁP:** - "Bát phong xuy bất động" (tám gió thổi không động) là một giai thoại vui, thâm thúy và tràn đầy thiên vị về mối thâm giao giữa thi hào Tô Đông Pha (1037-1101) và Thiền sư Phật Ấn (1032-1098). Chuyện kể rằng, một hôm Tô Đông Pha sáng tác được một bài thơ và ông rất hài lòng, bèn cho người đem tặng Thiền sư Phật Ấn lúc bấy giờ đang ở chùa Kim Sơn. Nguyên văn bài thơ của Tô Đông Pha như sau:

“Khê thủ thiên trung thiên  
Hào quang chiếu đại thiên  
Bát phong xuy bất động  
Đoan tọa tử kim liên”.

Tạm dịch là:

“Đánh lễ Bạc Giác ngộ  
Hào quang chiếu vũ trụ  
Tám gió thổi chẳng động  
Ngồi vững tòa sen vàng”.

Ngài Phật Ấn xem qua bài thơ xung tán cảnh giới giải thoát của Bạc Giác ngộ, thấy chữ nghĩa và ý tứ rất hay nhưng biết quá rõ bạn mình nhờ văn hay, chữ tốt, dùng tâm thức bén nhạy để làm thơ chứ không phải là bậc thượng sĩ thâm nhập nghĩa lý sâu xa của Phật pháp, đạt đến Thượng thừa “Tám gió thổi không động” nên thay vì khen ngợi ngài liền cầm bút phê vào hai chữ “phóng thí” (đánh rắm - hạ phong) và bảo gia nhân đem về trình lại cho Tô Đông Pha.

Quả như điều mà ngài Phật Ấn đã dự đoán. Tô Đông Pha sau khi xem lời nhận xét của Phật Ấn xong liền dùng đũa nôi giận, lập tức bươn bả vượt sông sang chùa Kim Sơn để bắt tội Phật Ấn.

Gặp nhau ở bên sông, Đông Pha liền lớn tiếng trách: “Bài thơ của tôi sai sót ở chỗ nào mà ngài lại phê vào hai chữ “đánh rắm” kia”. Thiền sư Phật Ấn liền cười xuề: “Ông nói “Tám gió thổi không động” mà chỉ một cái “đánh rắm” thôi đã bay sang sông rồi”. Đến đây, Tô Đông Pha mới chợt hiểu ra mình chưa bắt động.

Về bát phong hay bát thế phong, nghĩa là tám ngọn gió đời, tám pháp ở thế gian hay làm loạn động, mê hoặc lòng người. Theo Từ điển Phật học Huệ Quang, tập I, tr.414, tám ngọn gió ấy gồm: 1-Lợi (lợi lộc), 2-Suy (hao tổn), 3-Hủy (chê bai chỉ trích), 4-Dự (gián tiếp khen ngợi người), 5-Xung (trực tiếp ca tụng người), 6-Cơ (dựng sự việc giả để nói xấu người), 7-Khổ (gặp chướng duyên nghịch cảnh, thân tâm bị bức bách, khổ não), 8-Lạc (gặp được duyên tốt, thuận cảnh, thân tâm vui vẻ, hân hoan).

Con người thường dao động, thể hiện cảm xúc vui buồn rõ rệt trước những hoàn cảnh thuận nghịch của cuộc sống. Khi được lợi (lợi) thì vui mừng, hớn hở ngược lại khi bị mất mát, tổn hại (suy) thì buồn bã, tiếc nuối. Khi bị chê bai, chỉ trích (hủy) cảm thấy rất khó chịu nhưng khi được khen ngợi (dự) thì vui thích, hài lòng. Khi được mọi người xung tán, tung hô (xung) thì hả hê, ngất ngây hạnh phúc ngược lại khi bị chế diễu, vu khống (cơ) thì hậm hực, bức xúc không yên. Khi những điều không như ý ập đến (khổ) thì đau khổ, thở than và ngược lại khi mọi việc đều thuận lợi như ý (lạc) thì mừng rỡ, vui vẻ.

Cuộc sống của con người chẳng mấy khi được bình an, vì luôn bị tám ngọn gió này chi phối. Do vậy, muốn thiết lập hạnh phúc và an vui trong đời sống chúng ta phải giữ vững tâm ý khi tiếp xúc, đối diện với tám ngọn gió này. Đại thừa vô sanh phương tiện môn (Đại Chánh 85, 1247 hạ) chỉ rõ: “Nếu thân tâm vắng lặng an ổn thì tám gió thổi không động”. Cũng như chuyện “gió động hay phước động”, thì ra tâm người động chứ gió và phước chỉ là chuyện bên ngoài.

Những dao động của tâm thức như là sóng nhưng bên dưới sự âm ào đó là yên lặng. Phải quán sát liên tục để thấy rõ bản chất của tám ngọn gió đời ấy tuy thường xuyên thổi đến nhưng thực chất chỉ là ở bên ngoài, bởi vì mình đeo bám, bị dính mắc nên mới bị chúng chi phối. Mặt khác, bát phong vốn vô thường nên có đó rồi lại không đó. Vì thế, được hay mất, khen hay chê, đau khổ hay vui sướng cũng đều tương đối, không có gì trường cửu. Nhờ thường xuyên quán sát với trí tuệ như thế nên khi được cũng không quá mừng, lúc mất cũng không quá buồn, được khen không kiêu, bị chê không giận, v.v. thì có thể chế ngự được bát phong. Sống vững chãi và thanh thoi trong vô vàn biến động thuận nghịch của cuộc đời là điều có thể thực hiện được nhờ thực tập và thành tựu tuệ quán về ba sự thật Vô thường - Khổ - Vô ngã của vạn pháp.

Chúc các bạn tinh tấn!

\*\*\*\*\*

(2): Xin mời Quý vị đọc bài văn vần:

Tám Ngọn Gió Đồi  
Tâm Lương Đào Mạnh Xuân

Bị kẹt tám ngọn gió đồi,  
Tâm ta loạn động, chẳng hồi nào ngơi.  
Được khen: vui vẻ, tươi cười.  
Bị chê: sân dậy, giận người chê ta.

Đắc lợi: vui sướng quá đà.  
Tổn hại: buồn bã, thật là khó nguôi.  
Còn được xưng tán, ôi thôi!  
Hả hê, ngây ngất, thấy đời lên hương.

Bị vu khống: thật đoạn trường,  
Hậm hực, uất ức, tưởng chừng khó quên.  
Tất cả mọi việc thuận duyên,  
Đời sao đẹp quá : cõi tiên dương trần.

Chướng duyên đến: khổ vô ngần,  
Trách trời nỡ đặt số phần trái ngang.  
Khổ vui do ta hoàn toàn.  
Làm sao cố giữ Tâm An: hàng đầu.

Khen: không kiêu; mát: không rầu,  
Chê: không giận; được: hơi đâu vui mừng.  
Bát phong muốn ló, phải dừng.  
Tập tu được vậy, đáng mừng lắm thay!

Chung qui nhớ bốn điều này:  
Khen, chê, được, mát: hàng ngày bỏ qua.  
Vi điều xấu đến, lỗi ở ta!  
Mình làm, mình chịu, kêu ca nổi gì!

Điều tốt đến, phải nhớ ghi:  
Càng (dương dương) tự đắc, Phước tổn đi càng nhiều.  
Nếu tin\*, cố thực tập đôi điều.  
Đời ta sẽ bớt (biết) bao nhiêu giận, buồn !

\*Nếu tin luật Nhân Quả

\*\*\*\*\*

